

VELIKE DEMONSTRACIJE ZA FRANCIJO V BEOGRADU

STOJANDINOVIČ, KI SE JE POBRATIL Z MUSSOLINIJEV, ZATRJUJE FRANCIJI ZVESTOBO

Velika množica je vprizorila pri Delbosovem prihodu demonstracije za Francijo. — Policija na konjih je demonstrante razgnala. — Več sto jih je bilo aretiranih. — Neka ženska je baje za ranami umrla. —

BEOGRAD, Jugoslavija, 13. decembra. — Prihod francoskega vnanjega ministra Yvona Delbosa je dal takoj povod za velike in navdušene demonstracije za Francijo. Med demonstracijami je bilo slišati mnogo klicev proti sedanji jugoslovanski vladi, ki je bolj naklonjena fašizmu kot pa demokraciji. Demonstracije so imele žalostne posledice, kar je sedaj že običaj v Jugoslaviji.

Policija na konjih je navelila na demonstrante in vihtela sablje. Pred parlamentom je infanterijski polk ustrelil med množico. Mnogo demonstrantov je bilo aretiranih — njih število znaša baje več sto.

O dogodkih je znanega samo toliko, kolikor omenja uradno poročilo. Inozemski časnikarski poročevalci, ki se še spominjajo izгона poročevalca newyorškega lista "Times", Harrisona, boječ se, da tudi njih ne zadene enaka usoda, pošiljajo svojim listom samo vladna poročila o dogodkih.

Vladno poročilo samo pravi, da je nekaj dijakov nameravalo prirediti demonstracije, ki pa so bile takoj preprečene. Preprečene so tudi bile v resnici, toda je tudi tekla kri.

V resnici je bilo devet demonstracij, ki so se razvile iz dogodkov na železniški postaji ob prihodu Yvona Delbosa. Ko se je prikazal Delbos v spremstvu ministrskega predsednika Stojadinoviča, vojnega ministra Ljubomira Mariča, več drugih ministrov in poslaniškega osebja drugih dveh držav Male antante, ga je množica glasno pozdravljala.

Ko so se avtomobili odpeljali, se je množica zgrnila v procesijo, ki je pričela korakati po ulici za jugoslovanskimi in francoskimi zastavami. Toda tak sprevod je bil najbrže prepovedan, kajti policija na konjih je navalila na demonstrante in jih je z golimi sabljami razgnala, četudi do tedaj niso delali drugega, kot da so klicali za Francijo.

Takoj nato so se po celem Beogradu pričele demonstracije, ne samo za Francijo, temveč tudi proti vladi. Demonstracije so bile pred palačo narodne skupščine, pred francoskim poslaništvom, pred francoskim klubom, pred čehoslovaškim poslaništvom in na dveh trgih. Vse te demonstracije pa je policija s silo zatrla.

Pri vsakem napadu policije pa je pričelo letati kamenje. Padlo je tudi nekaj posameznih strelcev. Pred narodno skupščino je nekdo orožniku vzel iz rok bajonet in ga sunil z njim v trebuh. Policija je ustrelila med množico in pričele so prihajati ambulance.

Demonstracij pa Delbos in njegovi spremljevalci niso videli, kajti z železniške postaje so se takoj odpeljali, zadovoljni nad navdušenim sprejemom.

Stojadinovič je rekel, da se bo mogel Delbos prepričati, kako globoko je prijateljstvo do Francije vkoreninjeno v jugoslovanskih srcih. Stojadinovič je tudi omenil, da je bila prijateljska pogodba s Francijo zopet podaljšana za pet let.

"Toda to je bilo samo vnanje potrdilo pravega in gorkoga prijateljstva," je rekel Stojadinovič. "Prijateljsko in gradilno sodelovanje med Jugo-

Združene države zahtevajo zadoščenje

LANDON NE BO KANDIDIRAL

Časnikarjem je dejal da ga javnost ni razumela, ko je nastopal kot predsedniški kandidat. — Izrazil je Hooverja.

WASHINGTON, D. C., 12. dec. — Alf M. Landon, ki je pri zadnjih predsedniških volitvah kandidiral na republikanskem tiketu, je bil večeraj pri predsedniku Rooseveltu v Beli hiši ter je rekel pozneje časnikarjem, da je med njimi on edini, ki nima v Washingtonu kruha in zaslužka.

Sicer je neumestno nekaj zavrniti, kar mi še ni bilo povedano, — je dostavil, — toda že sedaj vam povem, da pri prihodnjih volitvah ne bom kandidiral. Če bi me kdo pred kratkim vprašal o tem, bi mi ne mogel odgovoriti. Zadnji dogodki so me pa navdali s prepričanjem, da me javnost ni razumela, niti kot državljana niti kot predsedniškega kandidata.

Namignil je tudi, da bi republikanci storili veliko napako, če bi ponudili kandidaturu H. Hooverja.

Po njegovem mnenju je treba republikan-ko stranko izčistiti ter ji vliti "sveže krvi".

AMER. PARNIK NASEDEL

MANILA, Filipini, 13. dec. — Okoli 600 potnikov se je vkrcalo na rešilni parnik s parnika President Hoover, ki je ponoči v soboto nasedel na skale blizu otoka Formoze ob kitajski obali.

Dollar parobrodna družba, čije last je President Hoover, poroča, da je njen parnik President McKinley vzel na svoj krov potnike in jih bo pripeljal v Manilo.

Ameriški rušilec Barker, ki je prevozil 500 milj, da je prišel ponesrečenemu parniku na pomoč, je sporočil po radiju, da nasedeni parnik ni v nevarnosti.

Po prejšnjih poročilih je dobil parnik veliko lukujo, ko je zadel ob čeri na otoku Hoiso to blizu Formoze.

Okoli 200 potnikov se je s čolni prepeljalo na majhni otok Hajake.

BOGAT PES

SAN DIEGO, Cal., 12. dec. — "Diego" je v tukajšnjem in še v marsikaterem drugem mestu najbogateljši pes. Njegova gospodinja Mrs. Hattie A. Fletcher je umrla ter zapustila 30,000 dolarjev. V oporoki je določila: "20,000 naj dobe moji sorodniki, \$10,000 naj bo pa za oskrbo mojega psa."

49 FORDOVH ŠTRAJKARJEV ARETIRANIH

Unija proglasila štrajk, vodja tovarne pa pravi, da je obratovanje normalno. — Policija v akciji.

KANSAS CITY, Kans., 12. dec. — Vodstvo United Automobile Workers of America je večeraj pozvalo na štrajk svoje člane v svoji tukajšnji montažni tovarni, čije vodstvo se je nedavno pritožilo, da ji mestna uprava ne nudi zadostne policijske zaščite.

150 policistov je takoj stopilo v akcijo ter aretiralo 49 delavcev, ki so hoteli piketirati pred tovarno.

UAWA local — unija je priključena Lewisovemu odboru, — izjavlja, da je bil štrajk prepozno proglašen, da bi bilo mogoče obvestiti vse delavce, vsled česar se jih je nekaj podalo na delo, v ponedeljek pa ne bo nikogar v tovarno.

H. C. Doss, vodja tovarne, zatrjuje, da je obratovanje sto odstotno, unija pa pravi, da je štrajk.

POPLAVE V KALIFORNIJI

SAN FRANCISCO, Cal., 13. decembra. — V sled tridnevnega hudega deževja so reke v severni Kaliforniji tako narastle, da preti nevarnost, da bodo prestopile svoje bregovne preplavile polje in odnesle domove.

Že sedaj je po cenitvi Rdečega križa nad 500 ljudi brez strehe. Na tisoče akrov poljedelske zemlje je pod vodo. Dve osebi ste utonili in škoda že znaša več milijonov dolarjev.

Reka Sacramento se je razlila čez jezove pri Butte City ter je preplavila pokrajino, kjer živi okoli 1200 ljudi. Pri Princetonu zajezujejo reko z vrečami peska. Pri Calusi je počil jez in voda je zalila več tisoč akrov rodovitne zemlje.

Ko se je razpočil jez pri Marysville, je voda preplavila 11,000 akrov sadnih vrtov.

SMRTNA KOSA

Danes so pokopali v Brooklynu starega priseljence Alojza Gregorina. Umrl je v soboto v Kings County Hospital. Bolehal je dolgo časa. Star je bil 75 let. Po rodu je bil Ljubljčan, ter je bil v Ameriki nad trideset let. Poleg vdove zapuščina hčer Mrs. Ano Škulj in sina Johna.

Prizadetim naše iskreno sožalje.

JAPONCI PRIHAJAJO V NANKING

Japonci so vdrl v Nanking že skozi druga vrata. — V mesto prihajajo s tanki. — Padeč mesta je vsak čas pričakovati.

ŠANGHAI, Kitajska, 13. decembra. — Japonci, s tanki na čelu, že od nedelje ob 4 popoldne prihajajo v Nanking, ko so zavzeli Čungšan vrata v mestnem obzidju. Padeč mesta je mogoče pričakovati vsak čas.

Po ulicah so se celo noč ob mesečnem svitu bili vroči boji. Večeraj so se Japonci polastili jezera Lotus, ki meji na severni zid Nankinga. Na tem jezeru sta leta 1931 pristala polkovnik Charles A. Lindbergh in njegova žena.

Pred sončnim zatonom so na celem južnem obzidju vihrale japonske zasatve.

Japonska armada, ki je v nedeljo prekorčila Jangee na severni breg do Vukijanga, je zasedla Pukov nasproti Nankinga, do koder vozi Tienjin-Pukov železnica. S tem je kitajski armadi v Nankingu in okolici odrezana zadnja pot za beg.

Kitajci so v Nankingu pokazali veliko junaštvo, ko so vstrajali na svojem mestu navzlic strahovitemu artilerijskemu ognju in zračnemu bombardiranju.

Navzlic temu, da kitajskim vojakom primanjkuje živeža in tudi za ranjene ni preskrbljeno, so se vendar hrabro vstavljali pri obeh vratih in so morali Japonci drago plačati za vsako ped zemlje.

Z več krajev na obzidju pri Kvangkva vratih, s Škratne gore in drugih višjih krajev pri mestu so Japonci 50 ur neprestano obstreljevali Nanking.

Skoro vsako uro so prileteli japonski letalci nad mesto in metali bombe, toda Kitajci niso prenehali s svojim samomorilnim begom.

Medtem ko so Japonci na suhem že popolnoma obkolili Nanking, so v nedeljo tudi prekorčili Jangee na severni breg pri Tajpingu, med Nankingom in Vuhuum ter so pričeli prodirati ob reki navzdol proti Pukovu.

"DNEVI NAŠE DEMOKRACIJE SO ŠTETI"

TROY, N. Y., 13. dec. — Dramatik in predavatelj Channing Pollock je rekel danes tukaj, da so dnevi ameriške demokracije šteti. "Pod današnjimi pogoji je naša demokracija prekleta. Ugodnejših tal za diktatorstvo si ne morete predstavljati. Le malo demokracij je učakalo večjo starost kot 200 let."

PREDSEDNIK POSLAL NOTO — JAPONCI SE ŽE OPRAVIČUJEJO

WASHINGTON, D. C., 13. decembra. — Vlada Združenih držav je danes poslala Japonski tri odločne zahteve v zvezi z "neodgovornim bombardiranjem in potopljenjem ameriškega kanonskega čolna "Panay" ter drugih ameriških ladij."

ŠTUDENTJE PODPIRAJO STAVKARJE

Dijaki prinašajo stavkarjem v usnjarni hrano. Dijaki so z velikimi napis korakali po ulicah.

ELKLAND, Pa., 13. dec. — Dijaki Cornell vseučilišča v Ithaca, N. Y., so v velikem številu prišli v Elkland in prisili za stavkarje v Elkland Leather Co. živež in obleko.

Pri tem so dijaki korakali po glavni ulici ter nosili velike napise: "Stavkarska karavana Cornell vseučilišča. Delavci, mi stojimo za vami."

Voditelj dijakov, Robert Huffcut iz Buffalo, N. Y., je pozneje rekel, da je bilo v paradni spočetka 72 dijakov, pozneje pa se jim je pridružilo ravno toliko stavkarjev. Rekel je, da je parado vprizorila "American Student Union".

Po paradu je bilo na prostem zborovanje, na katerem so govorili Huffcut, Ephraim Hernandez z New York vseučilišča, Virginia Henry s Hartforda, Milton Esman s Pittsburgh vseučilišča in Elmer Blacken, predsednik usnjarskih delavcev.

PODPREDSEDNIK IN NJEGOV SRNJAK

WASHINGTON, D. C., 12. dec. — Predsednik Roosevelt je pisal podpredsedniku Garnerju ter mu očitil, da je vstrelil srnjaka, ki je bil ljubljenec pennsylvanskih lovecev.

Roosevelt je pisal pismo ob priliki, ko je podpredsednik Garner povabil 24 senatorjev in drugih svojih prijateljev na srnjakovo pečenko.

Predsednikovo pismo se glasi:

BELA HIŠA, Washington, D. C. 9. decembra 1937. Privatno, toda ne preveč zaupno.

Dragi John: — V časopisih sem bral, da boš nocoj s 24 senatorji navzoč pri pogrebu moje stare prijateljice Bessie. Poznal sem jo mnogo let, ko sem hodil na lov v severno Pennsylvanijo. Bila je ljubljena naše kampe in je vedno prišla k nam, kadar smo

Medtem ko se je vršila v senatu vroča debata, je poslala ameriška vlada naslednje tri zahteve:

— Japonska vlada mora plačati odškodnino. (Iz poročil, ki jih je dobil mornariški departament, je razvidno, da je bil en mornar usmrčen, šest jih pogršajo, petnajst oseb je bilo pa ranjenih.)

Japonska vlada se mora opravičiti za svoje ravnanje.

Japonska vlada mora jamčiti, da se kaj takega ne bo več ponovilo.

Se predno se je predsednik Roosevelt odločil, da pošlje cesarju noto, je japonska vlada vse poskusila, da pomiri razburjene duhove v Washingtonu.

Poslanik Saito je šel k državnemu tajniku Hullu ter mu rekel, da prevzame japonska vlada za dogodek vsjo odgovornost. Obstreljevanje ameriškega kanonskega čolna smatra za veliko napako in obenu za veliko neumnost.

Skoro istočasno se je japonska vlada oprustila pri ameriškem poslaniku v Tokio, Jos. C. Grewu.

ODLIKOVANA KUCHARICA

SAN SEBASTIAN, Španija, 12. dec. — Fašistični general Franco je podelil Terezi Gonzales zlato medaljo, ker je skrbela za posadko Alcazarja tekom obleganja Toleda. Vojakom je kuhala golaš iz konjskega mesa.

zažvižgali in je jedla iz naših rok.

Toda žal mi je, da je Joe Guffey (senator iz Pennsylvanije) odvezal njen zvenketajoči zvonec, ki ga je vedno nosila okoli svojega vratu. Tako sem potr, kadar se zmislim na njeno prezgodno smrt, da mislim, da se ne bi mogel vdeležiti pogrebnih obredov nocoj, tudi če bi bil povabljen.

Vendar pa popolnoma dobro vem, da se ta nesrečni lovski dogodek ni zgodil po tvoji krivdi — in celo vesel sem, ko je bilo že določeno, da mora iti Bessie s tega sveta, da si jo rajši vstrelil, kot pa bi zažvižgal in bi ji prerezal vrat z nožem. Draga Bessie najbrže ni niti vedela, kaj jo je zadelo.

Vpričo vseh nesrečnih okolčin, ki obdajajo njeno smrt, pa vendar vram, da se boste vsi veselili njenega odhoda. Kot vedno. Tvoj Frankliff D. Roosevelt."

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President J. Lupsha, Sec.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
418 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Advertisements on Agreement

Subscription Yearly \$8.00

Na celo leto volja na Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Za štiri leta	Za pol leta	\$3.50

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan (vse dni) v nedeljo in praznikih

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

ROOSEVELT NI DIKTATOR

— Ne, vse prej kakor to. — Tega mnenja je znani nemški življenjepisec, Emil Ludwig, ki je govoril v New Yorku o predsedniku Rooseveltu ter zaključil svoj govor z besedami: — Diktatorji začno s sovraštvom do ljudi, Roosevelt je ljudski prijatelj. Diktatorji vladajo s tem, da vzbujajo strah, Roosevelt vlada s pametjo in z vplivom. Diktator govori vedno o blagru naroda, Roosevelt o blagru posameznika. Diktator uničuje razen svoje vse druge stranke, Roosevelt pa boj s strankami vzpodbuja. Diktator ljubi oblast, Roosevelt ljubi borbo. Diktator je zakrknjen in čemeran, Roosevelt je uljuden in ironičen. Diktator je vedno v uniformi, Roosevelt ni imel še nikdar uniforme na sebi. Diktator si prilasča moč z ognjem in mečem, Roosevelt si je pridobil oblast potom dveh splošnih volitev. Diktator mrzi, mori in izganja, Roosevelt razkriva, dokazuje in kritizira. Diktator noče družbe, Roosevelt je družaben. Diktator zahteva, da se ga boje, Roosevelt želi biti ljubljen.

— Vi, ki ste državljani te dežele, imate pravico nekatere Rooseveltove odredbe in postave kritizirati in celo obsojati. Meni je povsem razumljivo, da ponosni ameriški narod ni naklonjen moči, kateremu je v uri nevarnosti poveril večje oblast kot jo je kdajkoli komarkoli poveril.

— To čuvstvo bi se dalo pripodabljati čustvu ponosne ženske, ki ne more nikdar popolnoma oprostiti moškemu, kateremu se je vdala v trenutku slabosti.

— Tistim, ki se boje Roosevelta, povem, da se ga boje brez vzroka. Tisti, ki očitajo Rooseveltu diktatorstvo, bi morali preživeti par mesecev v tej ali oni evropski fašistični državi.

V državi, kjer odpirajo vladni agentje privatna pisma in prisluškujejo telefonskim pogovorom; kjer imajo vsi časopisi isto vsebino, kajti vse časopise ureja vlada; kjer so prepovedani vsi javni govori in javne skupščine; kjer je parlament skupina moških, ki nimajo druge pravice kot dvigniti roko, kadar stopi diktator v zbornico in prečita svoje predloge; kjer ustrelje našega najboljšega prijatelja samo zaradi tega ker pravi, da je vojna krivična.

— Če bi živeli v taki deželi, prijatelji moji, bi cenili pomen baklje v rokah ogromne ženske v newyorškem pristanišču — baklje, ki osvetljuje obal vaše srečne dežele.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.50	Din. 100	Za \$ 6.25	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.50	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 18.75	Lir 300
\$ 11.00	Din. 500	\$ 27.50	Lir 500
\$ 22.00	Din. 1000	\$ 55.00	Lir 1000
\$ 44.00	Din. 2000	\$ 110.00	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.50
\$ 15.—	\$ 15.25
\$ 20.—	\$ 20.00
\$ 25.—	\$ 24.75
\$ 30.—	\$ 29.50
\$ 35.—	\$ 34.25
\$ 40.—	\$ 39.00
\$ 45.—	\$ 43.75

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
418 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

POŠILJATELJE OPOZARJAMO,

Naš nakazilo pri pošiljateljih okroglo vrsto (na primer 100, 200, 300) dinarjev oz. lir, kajti tako izplačila so najhitreje izvršena, poleg tega je pri pošiljanju neokroglih vsot tudi ravnarstvo enostavno.

SLOVENIC PUBLISHING CO. (Times Bureau)

Iz Jugoslavije

Avstrijski rabelj kot gost in špekulant v Jugoslaviji.

Nedavno si je vzel v Zemun življenje nemški vojaš. inž. Stoln, ki je imel v Vinkovcih manjšo tekstilno tovarno. Obupal je, ker je padel v roke brezvesnih izkoriščevalcev. Ob njegovem grobu je njegova vdova izjavila, da pokloni vsi tovarno kaksi nacionalni ustanovi, če bo povzročitelj tragedije njegova žena, neki Oton Weiss izgnan iz države. O tej izjavi so poročali beograjski listi in zdaj poroča "Vreme" obširno, da je ta Weiss identičen z onim Weissom, ki je med avstrijsko okupacijo užival v vlogi avstrijskega krvnika nedolžnih Srbov. V članku je tudi navedeno, da je o tem možu že lani pisal "Jugoslav. Lloyd" med drugim takole: "To je tisti Weiss, ki se je v dobi, ko je naš narod preživljal svojo najhujšo Golgeto, slikal kot avstrijski oficir v pozicijski pred skupino obešenih pravoslavni svečnikov, kmetov in vojakov. In s tako sliko v žepu prihaja po tolikih letih kot gost v našo državo, menci, da se bo s tako ilustracijo lahko naučil našega gostoljublja." Pa se mu je, kakor je videti, to tudi posrečilo. V Zagrebu in v Banatu se je udeleževal kot špekulant in podjetnik in naposled si je izbral za svojo žrtev podjetnega Nemca, inž. Stolina. Izkoristil je njegovo gmotno zadrego, se mu ponudil za posredovalca pri najtju nekega posojila in ga s tem tako obremenil in emrožil, da nesrečni Stoln ni videl drugega izhoda kakor smrt.

Mati in hči sta se zadušila v dimu.

V Somboru se je pripetila težka nesreča. V dimu sta se zadušili 52-letna vdova Stevana Kronič in njena 17-letna hči Vida. Hči je zvečer zakurila v peč, potem sta pa legli z materjo k počitku. Peč sta si bili

Primorske Vesti

Pred sodiščem zaradi stavke.

"Gazzettino" poroča o procesu, ki se je vršil pred goriskimi okrajnimi sodiščem proti skupini delavcev iz Opatjega sela in okolice zaradi protestne stavke, ki je po zakonu kazni-vala. V Pučevem kamnolomu pri Opatjem, je hotelo pred nekaj meseci šest delavcev zaradi slabega vremena opustiti delo. Sedmi delavec, neki France Perini (Perič) pa se jim tedaj ni hotel priključiti. Naslednjega dne je lastnik kamnoloma vpršil vsega delavstva Perinija pohvalil in mu daroval zavojček cigaret. Onih 6 delavcev pa je tedaj sklenilo, da bodo popolne v protest proti Perinjevu postopanju stavkali. Dejanjsko so opustili delo in prisilili tudi ostalo delavstvo k neprestovoljnemu počitku.

Grozen samomor mladega dekleta.

V Veliki Kikindi v Banatu se je odigrala pretresljiva ljubavna tragedija. 30-letna hči posestnika, Smiljana Francuski je pobegnila s svojim fantom, ker ji starši niso dovolili poročiti se z njim. Ko je začutila, da bo postala mati, pa ni hotel fant ničesar več slišati o poroki, temveč je začel z dekletom grdo ravnati. Domov se dekletu upalo in tako je končno obupalo nad življenjem. Zvezala si je noge in legla na železniški tir, da jo je vlak pregazil.

Brezposelnost v Jugoslaviji.

Po podatkih osrednje uprave za posredovanje dela je brezposelnost v oktobru znatno nazadovala. Pri vseh javnih borzalah dela je iskalo v oktobru zaposlitve 45.393 brezposelnih, od teh 37.170 moških in 8.183 žensk. Iz septembra je bilo ostalo 12.250 brezposelnih, tako

KORISTEN NASVET ZA JESEN IN ZIMO: PIJTE TRINERJEVO ANGELICA TONICO

Za odpravo železodčnih neredov. Pri vseh lekarnarjih.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE ZA LETO 1938 \$1.35

4 KNJIGE

in sicer —
SERIE PERUTI (Ivan Podraž) Povest
S I X (Ivan Potrč) Povest
ENANTRIDESET IN EDEN (O. Sest.) — Knjiga o vojnem vjetništvu.
KOLEDAR ZA LETO 1938

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

"Cable Letter"

ŠE JE ČAS, DA VAŠA BOŽIČNA POŠILJATEV DOSPE V DOMOVINO PRAVOČASNO ZA PRAZNIKE, AKO SE POSLUŽITE "CABLE LETTER".

Pristojbina je \$1.—

Potniški Oddelek "Glasa Naroda"
216 W. 18th Street New York City

li napravili sami iz gline. Po noči je počilo in soba se je naplnila z gostim dimom, v katerem ste se obe zadušili.

Nova mešanica krušne moke.

Pred dnevi je tržaški prefect odredil vsem mlinom v pokrajini, da morajo dedajati do slej običajni krušni moki po 10 odstotkov koruzne moke. Le za moko, ki se rabi za dieto in slaščice, ta določba ne velja. Naredba določa tudi stroge kazenske sankcije. "Popolo di Trieste" je objavil daljši članek, v katerem pojasnjuje ta ukrep. V njem pravi, da je znasala letošnja žetva pšenice si-ker 81 milijonov stotov, tako da je bodo poleg 6 milijonov stotov, ki jih je treba za seme, še 3 milijoni ostali na razpoloženje vendar pa iz povsem razumljivih razlogov potrebno to rezervno po možnosti še povečati, kar bo mogoče doseči z uporabo koruzne moke za kruh. Tudi v drugih pokrajinah so se v sni-slu načela o nujnosti gospodar-ske avtarkije odločili za tako mešanico.

Zameti na Gorškem.

Pred dnevi so se poleg pobor-cij Julijskih Alp močno pobe-lili vsa Hrušica. Trnovska pla-nota in Idrijski kot. V Črnem vrhu je tedaj zapadlo skoraj meter snega. Promet je bil na več cestah okrog Idrije, Črne-ga vrha in Lokve zaradi prav-catih zametov prekinjen za ne-kaj dni. Sedaj poročajo o ve-likih snežnih zametih tudi na Predelu, preko katerega so av-tobusi še do zadnjega vozili iz Boveca v Trbiž in nazaj. Pro-met je bil seveda prekinjen. Visok sneg je zapadel po vsej gornji Soški dolini na Cerkljan-skem ter celo v neposredni go-riški okolici.

40 ur dela na teden.

Pred kratkim je "Gazzetta Ufficiale" objavila zakonski dekret, s katerim je bilo za in-dustrijsko delavstvo vobče uve-ljavljeno načelo o 40 urah dela na teden. Dekret določa, da tudi nujne izjeme, tako gle-de na posamezne obrate, vrste dela in podj. tij. Izjeme velja-

GEORGE C. APOSTLE, Inc. UNDERTAKERS

EDINI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK V NEW YORKU in POPLNI Od \$125 IN OKOLICI POGREB VIŠJE

PREDNO GRETE KAM DRUGAM, OBRNITE SE NA NAŠ POGREBNI ZAVOD, KI VAM BO NAJ-BOLJŠE POSTREGEL PO NAJNIZJIH CENAH

Osebnost vsa bo obiskal naš zastopnik, ki vam bo po-vedal cene in dal vsa druga pojasnila.

NEW YORK, N. Y. 455 W. 43 St. PEnn 6-2586
BROOKLYN, N. Y. 219 Atlantic Ave. MAIn 4-7611

Peter Zgaga

Te dni sem čital par jako zanimivih in resničnih ruskih narodnih modrosti. O ženskah naprimer pravi Rus: "Ljubezena ima krila, zakon pa berglje". "Bogata vdova ni nikakoli vdova."

— Tudi če bi bila ženska vsa iz stekla, bi ji moški ne videl v srec.

— Gospodična, jaz sem uga-nil vaše misli.

— Me jako veseli, — odvrne ona, — čemu pa tako vstran sedite?

V današnjih časih je vsepol-no družin, ki se smatrajo za moderne.

Tako so naprimer vprašali petnajstletno frkljo: — Kaj je rekla mati, ko si prišla šele ob eni ponoči do-mov? — Ni, ker je ni bilo doma.

— Kaj je pa oče rekel? — Pa tudi nič. On je prišel par minut za menoj in je bil vesel, da matere še ni bilo.

V roke mi je prišla zanimiva knjiga o princih in princesah. V vsej knjigi je pa menda naj-bolj značilen sledeči odstavek.

— Po nekaterih državah lah-ko začne prine vladati že v sta-rosti štirinajstih let, toda poro-čiti se ne sme, dokler ni osem-najst let star.

To je dokaz, da je težje vla-dati ženi kot pa deželi.

V bližini New Yorka je neki policist aretiral dva zakonca, ker sta se v avtomobilu obje-mala.

Ali je to mogoče? Nemreč, da bi se zakonca v avtomobilu objemala.

Stara devica je čitala poro-čilo, da je v Združenih državah nad dvajset milijonov moških, starih od dvajset do štirideset let, ki se niso poročeni.

Ko je to prečitala, se je glo-boko oddahnula in pričela zopet upati.

Mati je takole učila svojo hčer: — Jutri pride torej isti naš znanec iz mesta. Bajje je mlad in premožen. Po večerji ga od-pehji v parlor. Kakorhitro ti be-začel kaj govoriti o ljubezni, ga pošlji k meni, da bom jaz go-ovorila z njim.

— Kaj pa, če ne bo hotel go-ovoriti o ljubezni? — je vpraša-la hčerka. — Ga vseeno pošlji k meni. Bom že jaz govorila z njim, da bo govoril.

Ko je služkinja nastopila službo pri bogati gospe, ji je rekla slednja: — Boste videli, da vam bo u-gajalo pri nas. Jaz nisem izbir-čna. Jaz sem z vsako stvarjo zadovoljna.

Tedaj je pa vstopil njen mož. Ves zgrbljen je bil in zverže-nega obraza. Služkinja ga pogleda in re-če novi gospodinjici: — Vam prav rada verjamem.

Kratka Dnevna Zgodba

DAUSSAN:

BASKOVA ZA OBLJUBA

Bilo je ob enajstih dopoldne. Stražnik št. 217 je prikoraka že petdesetih po hodniku ulice de la Cite v Parizu.

"Zopet nesreča," si je dejal. S gel je po svojem zapisniku in s hodnika dostojanstvene korakal k množici. V njeni sredi je klečal človek, čigar obraz je bil obrnjen k Notre Dame.

Stražnik položi roko na tujevo ramo in mu pravi: "Vstanite! Kaj delate tu? Vaše ime!"

Tujec se je obrnil in ko je uzrl stražnikovo kapo, je hitro vstal in se pokrtil. Bil je majhen postav, ali zelo širok v glavo in ramena.

"Jaz sem Jose Irrigoyen. Sem vodnik mul iz Elhiogara. Žena mi je pred dvema mesecema težko zbolela in zaobljubil sem se, da bom s svojo mulo prišel in opravil zahvalno molitev pred Notre Dame v Parizu.

"Toda vi ovirate promet ker se zbirate ljudje!"

"Jaz? Jaz ne kličem nikogar in tudi ne potrebujem nikogar. Iz Elhiogara sem prišel sam s svojim živinčetom. Mislim, da ni postave, ki bi prepovedovala govoriti na trgu s prijateljem. Jaz se razgovarjam z Bogom. Če komu to ni prav, naj me nikar ne posluša. Tudi meni ni so mar njihovi pogovori. Prišel sem, da opravi svojo molitev pred glavnimi vrati stolnice. Pustite me, da to izvršim."

Množica se je mizala in zabavala. Delavci so prihajali iz tovarn, midinetke iz velikih trgovin. Z avtobusov so se ljudje sklanjali, da bi opazovali čudni prizor.

Nekdo zavpije: "No, pobožajak, si končal!" Drug se oglasi: "Bravo, Bask!"

Stražniku je bilo neprijetno, zato ukaže: "Za menoj!"

"Mulo prime za uzdo in jo hoče odgnati. Toda mula se upre. "Pustite mulo - in dajte mi mir! Kaj vam pomaga, če me zaprete. Bo pač vlada morala hraniti mojo žival. Jaz pa tudi ne bom vedno v zaporu. Ko bom izpuščen, bom takoj zopet tu. Mislite, da sem zato prišel tisoč šest sto kilometrov daleč, da se bom vrnil isto pot, ne da bi opravil svojo dolžnost? Brez vas bi že davno končal svojo molitev in bil v krčmi, kar bi bilo več meni in mudi. Izgubljate moj in svoj čas. Iz Elhiogara sem prišel da opravim svojo molitev na tem mestu in opravil jo bom."

V tem prihitu iz stolnice gošpa in se prerije do Irrigoy na "Prijatelj," mu pravi, "mislim kakor vi in vas obédujem. Dajte nam vsem dober zged. Toda ali se vam ne zdi, da vaša trdovratnost, da hočete opraviti svojo molitev prav na trgu in med množico, postala smešna in škoduje pravi veri? Zakaj ravno na trgu? Stopit rajši v cerkev, jaz pa bom dale odgnati vašo mulo v hlev, kjer ji bo dobro. V cerkvi boste li ho in zbrano molili, kolikor boste hoteli."

"Gospa," odvrne Jose, "vi ste iz mesta, jaz sem ubogi pri-ganjač mul. Rad grem v cerkev in tudi mnogokrat grem. Ali posebno ljuba mi je pa tudi svetloba, sonce in skrivanja urav nič ne maram. Zaobljuba je treba zelo zvesto izpolniti. Če prodani sivo mulo, ne bom izročil črne. Zaobljubil sem se, da pridem sem s svojo mulo in pred glavnimi vrhodom v stolnici opravim zahvalno molitev. Tako bom tudi storil in nič drugače. Potem pa bom vsto-

pil v cerkev in izmolil kratko molitev za vas."

"Dobro, hitro torej opravite svojo molitev," sili stražnik. "Se mi nič ne mudi," odvrne Irrigoyen.

Zopet poklekne in postavi palico predse. Mula je sklonila glavo prav blizu njega. Napravil je velik križ od rame do rame. Nič mu ni bilo mar ljudi, ki so se gntli okrog njga. Nepremično je zrl na notredamske stolpe, vse ožarjene od sončne svetlobe. Kljub prijateljem in neprijateljem je opravil Irrigoyen molitev pred glavnimi vrati notredamske cerkve poleg svoje mule, kakor se je bil zaobljubil.

OD KOD BESEDA ADMIRAL?

Ko so se Arabci precej so odločali v svetovni politiki, so evropski narodi od njih sprejeli besedo, katera je v vseh evropskih jezikih še danes rabljena, ki pa malo kdo ve, da je arabskega izvora. Vsako danes pozna besedo admiral za vojaško označbo, za označbo poveljnika vojnega brodovja ali pa vsaj vojne dela brodovja. Ta besedica ni nič drugega, kakor sestava iz arabskih besed: Emir-al-badr. Emir je gospod, v tej zvezi torej gospod morja ali poveljnik brodovja.

Ta beseda je prišla v Evropo še pred križarskimi vojnami. Semkaj so jo zanesli sicilijanski trgovci. Že v starih nemških pesnih pojejo o admiralu, ki pa je poveljnik suhozemske armade. V križarskih vojnah pa so ta naziv spoznali po vseh južnih evropskih deželah. V Italiji so iz tega napravili besedo "almiraglio" ter so z njo označevali poveljnika vojnega brodovja. Na Špankem je bil "almirante" naslov kastilskega podkralja. Kralj Filip Lepi je izdal odredbo, da sme armadi poveljevati le princ, maršal ali admiral. Na Francoskem pa admiral nikakor ni bil le poveljnik morskih vojnih sil. Sloveči voditelj Hagenotov Coligny in general Bonivet, ki se nikdar nista bojevala na morju, sta imela naslov admirala. Napoleon je imel mnogo smisla za vojaške naslove. On je organizatorja konjeništvu generala Murata imenoval za francoskega admirala.

BLAZNIKOVA Pratika

za leto 1938 Cena 25c s poštnino vred.

"Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y.

LETALA ZA STO POTNIKOV

Pan-American Airways družba je pozvala osem največjih tovarn za letala, naj ji predložijo stroškovnik za zgradnjo dvanaestih letal, ki jih namerava uporabiti za prekocean-sko službo. Na vsakem letalu bi bilo prostora za sto oseb. Vožila bi z nadležo 300 milj na uro.

NAŠ PRIJATELJ CESEN

Česnu ne hodijo le to na hvalo, ker ima tak hud učinek, ampak bolj to, ker je tako preprosto zdraviti se z njim. Na deželi dajo v usta strok česna in ga žvečejo, to je vsa priprava te "medicine". In je ta način še zmeraj tudi najboljši. Predesem pa je boljši, kot so razni česnovi izcedki in izvlečki s priporočilom, da "nič ne diše po česnu."

Za otroke je dober česen, če imajo gliste. Vendar se česen ne vede vedno enako pri tem: večjih kaj zabže, a večjih prav nič. Zoper to bolezen je dobro, če česen skuhamo na mleku in ga otrok na tešče pije nekak požirkov in ga nato klistiramo s tem prekuham.

Ta klistra pa tudi dobro učinkuje zoper griza: grizavi bolniki naj pa tudi pijejo izvleček iz osminke litra korenjčevega soka in žlico česnovnega soka.

Američana Marshall in Duffly sta leta 1914 poskušala s 56 načini vplivati na pljénno jetiko; takrat se ni bilo v navadi vplivanje z dieto. Zmeraj se je izkazalo, da je od vseh rastlin, ki sta jih uporabljala, najbolje učinkoval česen v svojem olju. Zlasti se je polegel oni krčeviti suhi kašelj, ki muči jetičnike. Videti je, da je česnovno olje dobro za bronhitis in baje se tudi vročica poleže po tem olju.

Najvažnejša uporaba česna pa je pri tem, če moramo uživati jedila brez soli. Česen je naraven nadomestek za sol, če ga dušimo v malo vode. Takega damo lahko prav dosti v zelenjave, dotlej, da se nič več ne pezuje, da ni jed osoljena. Zeno dobro vpliva česen na izločanje vode in s tem na srce in krvni tlak.

Glede na vse to spada česen, ki je plemenita, preveč zaničevana rastlina, pač vsak dan v vsako kuhinjo. Nobene zelenjave ne sočivja brez česna — to bodi navodilo za sleherno kuho.

NAZNANILC

Rojakom po Pennsylvaniji (posebno v Alleghany, Cambria in Somerset okraju) naznanjamo, da jih bo obiskol naš novi potovalni zastopnik:

FRANK AHLIN

Rojake prosimo, naj mu poskušajo ustreči pri nabiranju naročnine.

Uprava Glas Naroda

Georges Ohnet: Zadnja Ljubezen

Armand je znova zagledal v duhu pred seboj prizor, ko je njegov ded poln gneva in bolešči skoraj preklinjal grešnico. Čas je pa tekel iz nazori so se od takrat izpremenili. Nestrpnost starega plemiča ni imela več podlage in zdaj bi se nihče več ne znenil zanjo. Če se je omožila neč iz plemiškega rodu z mladeničem brez naslova, je bilo o v naših dneh čisto v redu, seveda če je bil ženin bogat, nevesta pa brez dote. Tako je bilo tudi z Laurence de Pont-Croix, ko je srečala tako sovražnega mladeniča.

Armand je dobro vedel, kako je bilo z markizovo deščino, ki jo je zapustil svojim dedičem. Mnogo milosti, blagorodnosti, toda zelo malo denarja. Ne zgodi se pa vsak dan, da bi srečalo miado dekle, obdarovano samo z lepoto, takega Fontenay-Cravanta, mladega milijonarja, ki bi popravil po usodi storjene ji krivice. Življenje z njegovim stricem gotovo ni bilo zavidanja vredno. Armand se je živo spominjal, da ni hodil k teti drugače, nego pod pritiskom in godrnjaje. In tako je imel tetin zločin gotovo olajševalne okolnosti. Videla se je že obsojeno na staro devišstvo. Pred seboj je že videla žalostno, pusto življenje. Od teh misli do sklepa vzeti za moža tistega, ki si je znal pridobiti njeno naklonjenost, je bil samo en korak. In kdaj ji je mogel to zameriti?

Lepa, da, lepa je bila teta Laurence gotova in drobna miniaturna, neposredni vzrok onega mučnega prizora, ki se je bil tako globoko vtisnil otroku v spomin, je bila tu kot najboljši dokaz. Poiskal jo je med zapuščinskimi papirji po smrti svojega očeta. To je bilo malo čudo umetniškega dela gospe de Mirebel. Bila je ista, ki jo je takrat odkril med dvema listoma rodbinskega albuma v salončku svojega strica, brez okvira, kot predmet, ki si ne upamo umičiti ga, ki ga pa preziramo. Armand jo je spravlil v stekleno omarico med drage spomine na svojo mater. In naenkrat so vstale te poteze mlade žene, upodobljene na tem listu iz slonove kosti pred njim povsem jasno, skoraj kakor žive. Pogled očj je bil ožvljen, usta so se smehljala. Na nizkem in nežnem čelu so lahno valovili kostanjevi kodri. Ali je bila podobna svoji materi, ta

njegova sorodnica, vračajoča se iz daljnih krajev in je-li bila Pont Croixova ali Andrimontova?

Iz teh sanj ga je zbrnilo pasje lajanje na dvorišču. Spravil je notarjevo pismo v predluček in odšel hitro za svojimi prijatelji.

In vendar je neprestano mislil na to stvar. Sklenil je odpotovati v Pariz šele v začetku prihodnjega meseca, da bi ne ostala komtesa sama sredi svojih gostov. Ob koncu tedna ga je pa obšla čudna nestrpnost in pisal je svojemu notarju, da bo v ponedeljek ob eni v njegovi pisarni. In tako se mu je zopet vrnil prejšnji mir. Zanimivo je bilo, da komtesa sploh ni omenil notarjevega pisma. Prvi dan ni storil tega zasto, ker se je bil njenih vprašanj, odkod mladenkrat ta mlada sorodnica. Kaj, vi imate sestrino, pa mi niste tega nikoli omenili? Piše se Andrimontova in to je prva vest ki jo imate o nji? Kdo je to dekle? Kaj počenja? Odkod prihaja? Kam je namenjena? Kaj morava pričakovati od nje? Iz tako daljnjih krajev prihajajoče dekle — ali morete jamčiti za njeno nepokvarjenost in odproti ji svoje naročje?

Sklenil je ne prenegliti se. Saj bo še dovolj časa govoriti o vsem tem in ko se sestane z gospodično Andrimontovo, bo govoril z njo. Ko dobi točne informacije o nji, se bo odločil, kako in kaj storiti.

V ponedeljek se je odpejal z jutranjim vlakom v Pariz in točno ob določeni uri je stopil v pisarno notarja Bernarda Pelliera. Sprejel ga je pisar, ki mu je povedal, da ima notar baš v svoji sobi stranko.

— Morda je pri njem baš oseba, s katero naj bi se sestal tu, — je dejal Armand. — Izročite, prosim, gospodu notarju mojo vizitko.

— Takoj, gospod.

Tapecirana vrata so se komaj zaprla za pisarjem, ko je že stal na pragu sam notar. S prijateljsko zaupljivostjo bivšega sošolca je pogled v roko svojemu klientu, rekoč:

— Gospodična Andrimontova je tu.

(Dalje prihodnjic)

VPOKOJITEV GOURAUDA

General Henry Gurrand (častnik s sivo brado ne desni) je bil te dni vpokojen. Slika je bila posneta, ko si je zadnjič uradno ogledal četrto francosko armado, kateri je poveljeval tekom svetovne vojne.

1938

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEDAR

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Ljubezen za ljubezen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

48

"Samo ne poslušajte Hane, gospod Darland, tukaj nima nikake službe in nikakega mnenja, je samo sredstvo do cilja. Kar takoj bomo prešli na dnevni red, čaj sem že naročila, prosim sedite. Sedaj pa se vam moram še zahvaliti, gospod Darland, da ste nas povabili za sredo. S tem ste si zaslužili božje plačilo, kajti tukaj na Altiwiese morave jaz in Hana spleniti, če se naju ne bi osmilil posebno plemenit človek. Hana, samo tako plašno ne pogleduj. Če bo mama v resnici prišla prej domov, kot pa je pričakujemo, tudi ne bo nič lučega, potem bomo poslali dr. Warena v ogenj, ker se more sklicevati na trgovsko konferenco z očetom. Saj kar gori, da bi mogel kaj za tebe storiti; kaj ne, gospod doktor?"

"Prav gotovo, gospica Lizika. Vresneči se ne bi smeli več tako bati, gospa Moran, zakaj pa smo sklenili zvezo za vaše varstvo? Vsi vam bomo stali ob strani."

"Toda boli me, da se toliko žrtvujete za mene, saj tega niti ne zaslužila."

"To presoditi prepustite nam, gospa Moran," pravi Gert prisrčno. In njegove oči jo pomirjevalno pogledajo.

"Res, mi vemo mnogo boljše, kot vi v svoji neumni ponižnosti, draga gospa Moranova. Torej, saj pozdravite nas. Ali smemo sesti?" vpraša dr. Waren smeje.

Hana je premagana in mora se nekoliko smejati.

"Se moram pač vdati, kajti kakor mi je Lizika ravnokar povedala, tukaj nimam niti službe, niti svojega mnenja. Lizika je predsednica in mora prevzeti odgovornost."

"Kar pa naredim z veseljem," pravi Lizika veselo.

Bila je vesela čajanka. Pridno se razgovarjajo člani zveze ih Hana sme samo poslušati, toda ničesar pripomniti, kakor je bilo sklenjeno. Nato pa imata Henrik Waren in Lizika zopet vpriložnost, da se odстранita ter hodita v živahnem razgovoru sem in tja. Tako je prišlo samo po sebi, da je prišla Hana v živahen pogovor z Gertom. Gert pa se vedno bolj čudi, koliko je Hana brala, kako pametne nazore je imela o življenju, ki so se popolnoma zlagali z njegovimi. Bolj in bolj se potopi v misel, da bi mogla gospa Moranova postati njegova žena, ki bi si jo mogel postaviti ob svojo stran.

Hana pa se brani spoznanja, s kakšnimi občutki je stala nasproti Darlandu. Še bolj pa se je hotela ubraniti misli, da bi prišel Gert k njej še z gorkejšimi občutki. Usmiljenje je občutil do nje — da — nič drugega, kot usmiljenje, pa vendar jo osrečuje že ta misel. Omahuje med bojaznijo in blaženostjo sem ter tja; bojazen se je poloti, ko pomisli na teto in Dito, in blaženost jo objame, ko pomisli, da bo Gert, da ji napravi veselje, za njo pripravil družabni večer.

Nato pa sta svoj pogovor zopet obrnila na Borneo in Hana mu na svoj mirni, ponižni način pove, kako zelo jo je njegovo pripovedovanje zanimalo, ker je tudi knjigo o Borneu z velikim zanimanjem brala. Gert se ji prikloni in ji globoko pogleda v oči.

"Ni moja navada, da bi tujim ljudem pripovedoval o svojih doživljajih — toda — govoril sem za vas."

Temna rdečica ji šine v obraz.

"Za mene?" vpraša prestrašena.

"Da, popolnoma samo za vas. Takoj pri vaši prvi pripombi sem občutil, da bom pri vas našel pravo razumevanje. Tudi vaše oči so mi to izlajale. Kaj, da se nisem varal?"

Hana se ga več ne upa pogledati.

"Vem samo, da mi je pri vašem pripovedovanju postalo pred menoj vse živo, kar sem brala v knjigi. In ko sem vas videla sredi teh menjajočih se slik in doživljajev, je še povečalo moje zanimanje. Kako krasno mora biti videti čudesa in krasoto kake tuje dežele!"

"Želim si, da bi vam mogel dati priložnost, da pogledate v to tujo deželo. Živite tako pomilovanje vredno ločeni od vsega, kar se dogaja zunaj v svetu."

Hana se ojnata in čez njene ustnice se razlije mikaven nasmeh, ki ga tako očara.

"O, nikar tega ne verujte, moja domišljija je zelo živa. S pravim poželenjem sem prebrskala knjižnico svojega strica in kar sem našla tam, mi je pomagalo skozi težke ure mojega življenja. Pri svojem enoličnem mehaničnem delu sem vedno potrebovala nekaj, kar je vedrilo mojega duha."

"Kako je to dobro, da imate živo domišljijo, ki vam je pomagala, da ste se mogli dvigniti nad enoličnost svojega vsakdanjega opravila. Vaše misli bi vam sicer morale otropeti. Meni vstaja kri v glavi, ko pomislim, da so mogli takega človeka s tolikim zanimanjem, s takim razumom in izobrazbo, kot ste vi, takorekoč obsoditi v duševno smrt."

"Najbrže me precenjujete, gospod Darland. Seveda sem mnogo trpela, ker se nisem mogla dalje izobraževati. Drugeče si nisem mogla pomagati, kot da sem skrivaj hodila v stričevo knjižnico po knjige. Mnogo časa nisem imela, toda pogosto sem brala pri svetilki, ko je šlo že vse v hiši k počitku. Teta tega ni smela izvedeti. Včasih sem bila tako trudna, da so se mi pri branju zaprle oči. Tedaj sem se silila, da bi ostala bdeča. Tedaj sem pogosto desetkrat prebrala kak stavek, da sem razumela pomen. Pri delu v gospodinjstvu se človek tako zelo utruji."

Vročča želja ji pomagati mu sije iz oči. Moral ji je preskrbeti boljše življenje, boljše razmere. Kmalu in temeljito se je moralo to zgoditi.

"Mojim zavezinkom in meni se mora posrečiti, da vam preskrbimo kaj več duševnega delovanja, ne da bi vsled utrujenosti izgubili za to svojo moč."

Hana globoko dihne in pravi:

"O, saj se je že marsikaj izboljšalo v mojem življenju; želim si samo, da mi ne bi nikdar bilo slabše, kot mi je sedaj. Lizika pomeni meni zelo mnogo. Tudi stric Karl je sedaj proti meni mnogo boljše po Lizikini zaslugi. In da se vi in dr. Waren tako dobrotljivo zavzemate za mene, je skoro preveč dobrote za mene. Toliškega veselja nisem navajena."

Darland prime njeno roko in jo trdo drži; tako da ne more več šivati in ga mora gledati.

"Ali ne čutite, kako rad — radi vsi — bi za vas delali? Nikar nas ne ovirajte s svojo preveliko ponižnostjo. Nikar si ne dovoljujete, da bi vas gospa Rasmussenova in njena najstarejša hči tako poniževali. Herbert Rasmussen pa se le naj pazi, da vas ne bo več nadlegoval."

(Dolje ...)

PILITE NAJ ZA CENE VOŠNIB IL-
STOV, rezervacijo kablin in po-
janjila za potovanja.

SLOVENIC PUBLISHING
COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York

KRETANJE PARNIKOV

SHIPPING NEWS

15. decembra:
Queen Mary v Cherbourg
Europa v Bremen
Conte di Savoia v Genoa
22. decembra:
Aquitania v Cherbourg
23. decembra:
Aquitania v Cherbourg
23. decembra:
Saturnia v Trst
26. decembra:
Normandie v Havre

Razne vesti.

UBEŽNIKOVA DRAMA.

"Jaz sem dezertir iz svetovne vojne!" S temi besedami je po poročilih francoskih listov sivolas možki stopil v pisarno orožniškega poveljstva v Beaumontu. Orožniki so menili, da imajo opravek s kakšnim ponorelim človekom. Mož, ki se je skušal držati strumno pred njihovim poveljnikom, se je tresel po vsem telesu, njegove oči so gorele na nenavaden način. Nenadno je zakričal: "Naprej!" kakor da bi šlo za naskok na nevidnega sovražnika. Potem pa se je pomiril in je sporočil v vojaškem tonu: "Gospod poveljnik, pokorno javljam, jaz sem Louis Delcourt, 51. pehotnega polka."

Orožniški poveljnik je moža, ki je bil očitno zmešan, prijazno nagovoril: "Toda dragi prijatelj, kaj hočete prav za prav? Saj imamo vendar že 19 let mir!" Tedaj je mož povedal svojo zgodbo, ki zveni fantastično kakor kakšen kolportažni roman. Sprva mu niso niti verjeli, potem pa, ko so stvar malo preiskali, so ugotovili da je povedal resnico.

"Leta 1916 sem po neki bitki v bližini Momya dezertiral in bil sem malo ranjen in sem se odstranil brez dovoljenja iz lazareta, da bi obiskal svoje starše v svoji bližnji rojstni vasi. Rana se mi ni bila že zacelila, imel sem hudo vročino, ko sem prispel tja. Očeta sem našel hudo bolnega, umrl je dva dni po mojem prihodu za legarjem. Ko so ga pokopali, sem se hotel vrniti v lazaret, toda moja mati me je rotila, naj ostanem pri njej. Bal sem se že itak, da me bodo tirali pred vojno sodišče, in tako sem se odločil, da se vdam prošnjam moje matere, in da se skrijem v prostor, ki mi ga je bila pripravila.

Eno in dvajset let sem prebil v tem prostoru brez okna. Mati mi je prinašala hrane in je skrbela zame. Pripovedala mi je o dogodkih zunaj in tudi o tem, da me imajo za mrtvega. Iz strahu pred smrtno kaznijo, ki mi je pretila kot vojnemu ubežniku, sem ostal v svoji prostovoljni ječi. Sedaj pa je moja mati umrla in mi je vse eno, kaj se zgodi z menoj. Javiti se hočem sodišču.

Pri tem pripovedovanju se je mož tako razburil, da se je zgrudil nezavesten. Čez nekoliko ur je umrl. Niso mu mogli več povedati, da so bili za vojne ubežnike že zdavnaj izdali amnestijo in da mu ne grozi nobena kazen.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Spisi Josip Jurčiča:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobilca. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski zolnir. — Grad Rojinje. — Golida.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hei mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zoher. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojmi se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovence Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir gradel. — Pona-rejeni bankovci

X. ZVEZEK: Veronika Deseiška.

10 zvezkov \$10

Tunel

(Spisal B. Kellermann)

Globoko pod zemljo vrtajo orjaški stroji tunel med Evropo in Ameriko. Genialni inženjer MacAlana vodi ogromno delo. Cele armade delavcev se zari-vajo vedno globlje v osrčje zemlje. Sredi dela zaloti graditelje strahovita katastrofa, ki skoro popolnoma uniči že napravljeno delo in katere žrtev je tisoč in tisoče delavcev. Toda železna volja MacAlana ne odneha, dokler ne steče med Evropo in Ameriko globoko pod oceanom prvi vlak. Skozi vse delo se čuti orjaški ritem, ki mestoma kulminira v grandioznih opisih in dogodkih. Tunel je ena najzanimivejših knjig svetovnega slovstva.

259 strani . . . \$1.20

Ivan Pregelj: Izbrani Spisi

ŠTEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Štefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji klenja postava župnika Štefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi originalni, že splošno zasloveli pridiki "Pustina pridigar" in "Pulver und Blei" ter biser naše noveletike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena \$1.50

KAZAN,

VOLČJI PES

Napisal Oliver Curwood.

Povest z neizmernih kanadskih polja in divjin. Kazan je mojstrsko opisan. Vsakemu, ki bo to povest prečital, mu bo ostala dolgo v spominu. (196 strani).

Cena \$1.00

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavbo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbtenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lanšprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam postvarja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena \$1.50

Bogovec

Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem v Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.

Cena \$1.50

GNEZDO ŠTORKLJE 20 STOTOV TEŽKO.

Znano je, da so nekateri ptiči pravi gradbeni mojstri, ki se postavljajo prav umetniška gnezda. Zlasti pa zanimajo ljudi gnezda štokrlje, ki vzbujajo naše občudovanje že zaradi njihove velikosti. Zato se je že marsikdo povprašal, koliko tehtajo tako gnezda. Da ne bo nepotrebnega ugibanja, moramo povedati, da so tako gnez-

do pred kratkim stehali. To se je zgodilo v kraju Zobbenitz. Tamkaj je na strehi gnezdi-la štokrlja. Ker pa so morali hišo popravljati, so morali seveda štokrljino gnezdo vzeti s strehe, kjer je bilo že toliko let. Ko pa so krovci hoteli gnezdo kar dvigniti, so videli, da ga ne morejo nikamor premakniti, ker je pretežko. Zato so morali gnezdo razdeljati ter ga kos za kosom metati na tla.

Spodaj so potem kose gnezda položili na tehtnico ter tako dognali, da je vse gnezdo tehtalo nič manj kakor 19 stotov in 40 kg. Kolikokrat je pač štokrljež, kakor bi človek rekel samcu štokrlje, moral zleteti s strehe na tla in tam pobirati gradivo za svoje gnezdo, preden je spravil na streho tako težo. Omeniti pa je treba, da je štokrlja vsako pomlad na novo kaj doprinesla v svoje gnez-

do, tako da je bilo vedno težje in težje. Prihodnjo pomlad pa bo morala ta družina štokrlje, ki je sedaj prebivala in gnezdi-la v tem gnezdu, zgraditi docela novo gnezdo. Lastnik hiše, ki ima rad štokrlje, je pa živalim pustil temelj za njihovo gnezdo. Za temelj je bilo namreč staro kolo, katero so znova postavili na streho, da bodo na njem štokrlje napravile novo gnezdo.